

Na pewno każdy z nas pamięta jeszcze ze szkoły podstawowej fraszkę Jana Kochanowskiego „Na zdrowie”:

„Ślachetne zdrowie,
Nikt się nie dowie,
Jako smakujesz,
Aż się zepsujesz”.

Nam chodzi o coś więcej. Chodzi o to, by wiedzieć jako zdrowie smakuje zanim się zepsuje. Bowiemy to my sami w ponad 50 procentach wpływamy na stan naszego zdrowia. Zarówno tego obecnego, jak i przyszłego. I to od najmłodszych lat. Głównie przez kształtowanie nawyków, prawidłową dietę, a także – to bardzo ważne – przez aktywność fizyczną.

Jakie czynniki wpływają na nasze zdrowie? Styl życia, genetyka, środowisko z jego zwyczajami i nawykami, i wreszcie ochrona zdrowia.

Tym ostatnim Miasto Gdańsk się nie zajmuje, nie prowadzi żadnych przychodni, szpitali czy innych placówek leczniczych. Ale prowadzi konsekwentną i szeroką politykę zdrowotną. Głównie poprzez działania promujące zdrowie i zapobiegające chorobom.

Zachęcam do lektury. Z niej dowiedzie się Państwo wszystkiego, co powinniśmy wiedzieć o naszym zdrowiu.

Paweł Adamowicz

Prezydent Miasta Gdańska

Czym jest zdrowie?

Od tysięcy lat człowiek zastanawia się czym jest zdrowie, a czym choroba. I choć każdy z nas teoretycznie wie kiedy jest zdrowy, a kiedy chory, to jednak opisanie tych pojęć nie jest łatwe.

Najpowszechniejszym rozumieniem zdrowia jest po prostu brak choroby.

Zdrowie to jednak znacznie więcej, to **kompletny fizyczny, psychiczny i społeczny dobrostan człowieka.**

Oznacza to, że dopiero połączenie prawidłowego funkcjonowania organizmu, dobrego samopoczucia oraz satysfakcjonujących relacji z bliskimi daje nam pełnię zdrowia.

Czynniki wpływające na zdrowie

Za stan naszego zdrowia w największym stopniu odpowiadamy sami. Codzienne zachowania, nawyki, podejmowane decyzje w bardzo istotny sposób wpływają na to jak czujemy się dzisiaj i jakie będzie nasze zdrowie za 10 czy 20 lat.

20%

Środowisko życia

W około **20%** za nasze zdrowie odpowiada miejsce naszego życia, pracy i nauki. Czyste środowisko, dostęp do parków, boisk, ścieżek rowerowych jest jednym z ważniejszych czynników sprzyjających zdrowiu.

10%

System ochrony zdrowia

Dostęp do lekarza, przychodni czy szpitala ma niewielki wpływ na nasze zdrowie – w perspektywie całego życia to ok. **10%**. Lekarz, pielęgniarka czy ratownik medyczny nie zadbają o nasze zdrowie na co dzień.

20%

Biologia i genetyka

Geny jakie odziedziczyliśmy po przodkach mają wpływ na nasz stan zdrowia w ok. **20%**. Niektóre choroby bezpośrednio wynikają z naszych genów. Dużo częściej jednak geny dają podatność na zachorowania na jedne choroby, a odporność na inne.

Styl życia

My sami odpowiadamy w ponad **50%** za nasze obecne i przyszłe zdrowie. Od najmłodszych lat poprzez kształtowanie nawyków, prawidłową dietę oraz aktywność fizyczną wpływamy na nasz stan zdrowia teraz i w przyszłości.

50%

Odżywianie

Głównym celem jedzenia jest dostarczenie właściwej ilości kalorii w odpowiedniej proporcji z węglowodanów, tłuszczów, białka, witamin oraz mikroelementów.

W codziennym żywieniu pamiętaj o kilku podstawowych zasadach:

- **codziennie jedz śniadanie**
pozwała zapewnić niezbędną ilość energii na pierwszą część dnia
- **jedz 5 posiłków dziennie**
regularnie jedz w ciągu całego dnia co ok. 3 godziny, a kolację – 2-3 godziny przed snem
- **między posiłkami pij tylko wodę**
woda jest niezbędna dla prawidłowej pracy całego organizmu
- **jedz 5 porcji warzyw i owoców w ciągu dnia**
korzystaj ze świeżych regionalnych warzyw i owoców, zimą z domowych przetworów

- **unikaj gotowych, przetworzonych produktów (fast-foody, słodczyce)**
zazwyczaj znajduje się w nich dużo tłuszczu i cukrów
- **jedz jeden posiłek w gronie rodziny czy przyjaciół**
wspólne posiłki poprawiają nastrój i zacieśniają więzi rodzinne

Aktywność fizyczna

Codzienna aktywność fizyczna jest bardzo istotnym elementem dbania o zdrowie. Wystarczy nawet 15 minut, ale regularnie i codziennie.

Kilka prostych pomysłów na codzienną aktywność fizyczną:

- **korzystaj z komunikacji miejskiej**
– będziesz musiał dojść z i do przystanku
- **wsiądź przystanek wcześniej**
– pokonasz dystans pieszo
- **zamiast jechać autem idź do sklepu po codzienne zakupy**
- **choć 2 razy w tygodniu odprowadź dziecko do przedszkola/szkoły na piechotę**
- **korzystaj z sieci ścieżek rowerowych**
- **chodź po schodach zamiast jeździć windą**

Systematyczna aktywność fizyczna:

- **podnosi odporność**
- **poprawia ukrwienie i dotlenienie tkanek**
- **poprawia koncentrację i nastrój**
- **ułatwia spalanie kalorii**
- **wzmacnia mięśnie i koordynację ruchową**
- **poprawia wygląd naszej sylwetki**

Czy wiesz, że...

Miasto Gdańsk wspiera utrwalanie nawyku picia wody zamiast słodzonych napojów u najmłodszych gdańszczan? Gdańskie dzieci mogą korzystać z ponad 100 źródeł do picia wody zamontowanych w gdańskich szkołach i przedszkolach.

Czy wiesz, że...

Miasto Gdańsk promuje codzienną aktywność fizyczną? W każdej chwili możesz zapisać się na bezpłatne zajęcia sportowe i ćwiczyć regularnie pod okiem doświadczonych instruktorów w projekcie aktywujsiewgdansku.pl.

Sen i wypoczynek

Sen jest nieodłącznym elementem zdrowego stylu życia. Średnio potrzebujemy od 7 do 9 godzin snu na dobę.

Brak odpowiedniej ilości i dobrej jakości snu niesie poważne konsekwencje zdrowotne:

- podniesienie ciśnienia tętniczego
- wzrost ryzyka otyłości i cukrzycy
- zmniejszenie koncentracji i wydajności w ciągu dnia
- większe szanse na zażnięcie np. w trakcie prowadzenia auta
- spadek odporności organizmu
- zwiększenie ryzyka depresji i innych chorób psychicznych

Kilka zasad dobrego snu:

- przewietrz pomieszczenie, w którym śpisz
- zadbaj o optymalną temperaturę (18-20°C)
- 3-4 godziny przed snem nie jedz ciężkich posiłków i nie pij kawy
- pozwól sobie na chwilę odprężenia – poczytaj książkę, porozmawiaj z najbliższymi
- kładź się spać o regularnych porach

Relacje z najbliższymi

Relacje z rodziną i przyjaciółmi są bardzo istotnym elementem dbania o zdrowie – zarówno psychiczne, jak i fizyczne.

W budowaniu pozytywnych relacji z najbliższymi pamiętaj o:

- wspólnym spędzaniu czasu zarówno w codziennych obowiązkach jak i wypoczynku
- wspólnych rozmowach jako podstawie poznawania siebie nawzajem
- wspieraniu najbliższych w podejmowanych wyzwaniach i problemach
- akceptowaniu, docenianiu i świętowaniu osiągniętych sukcesów

Częste i pozytywne kontakty z najbliższymi poprawiają funkcjonowanie naszego organizmu:

- zmniejszają ryzyko depresji i chorób psychicznych
- obniżają ciśnienie tętnicze
- podnoszą poziom endorfin (tzw. hormonu szczęścia)
- zwiększają odporność organizmu
- poprawiają nastrój

Higiena osobista

Codzienna higiena osobista jest tak samo ważna dla naszego zdrowia jak jedzenie śniadania czy regularna aktywność fizyczna.

Higiena to przede wszystkim:

- regularne mycie całego ciała
- regularne szczotkowanie zębów – min. 2 razy dziennie (w tym po ostatnim posiłku)
- dbanie o czystość paznokci
- regularne mycie rąk – przed i po jedzeniu, po skorzystaniu z toalety, po kontakcie ze zwierzętami, po powrocie z dworu do domu

Dodatkowo w czasie infekcji (przeziębienia czy grypy):

- myj lub dezynfekuj dłonie po każdym użyciu chusteczki jednorazowej

- używaj chusteczki jeden raz, następnie wyrzuć ją do kosza
- staraj się izolować od otoczenia, by nie przenosić zarazków

Używki

Alkohol

Spożywany przewlekłe i w nadmiarze może prowadzić do alkoholizmu – ciężkiej choroby niszczącej zarówno zdrowie, jak i relacje społeczne osoby chorej.

Długotrwałe używanie alkoholu niesie poważne konsekwencje:

- podniesienie ciśnienia tętniczego
- uszkodzenia układu nerwowego
- niewydolność i marskość wątroby
- zwiększone ryzyko zawału serca i udaru mózgu
- zmniejszoną płodności, impotencję
- utratę więzi z najbliższymi

Tytoń

Palenie papierosów (oraz e-papierosów), podobnie jak bierne palenie, jest bezwzględnie niekorzystne dla naszego zdrowia. Dym tytoniowy zawiera tysiące związków chemicznych toksycznych dla organizmu.

Skutkami nałogowego palenia są m.in.:

- nowotwory płuc
- choroba wieńcowa
- zwiększone ryzyko zawału serca i udaru mózgu
- częste przeziębienia i grypy

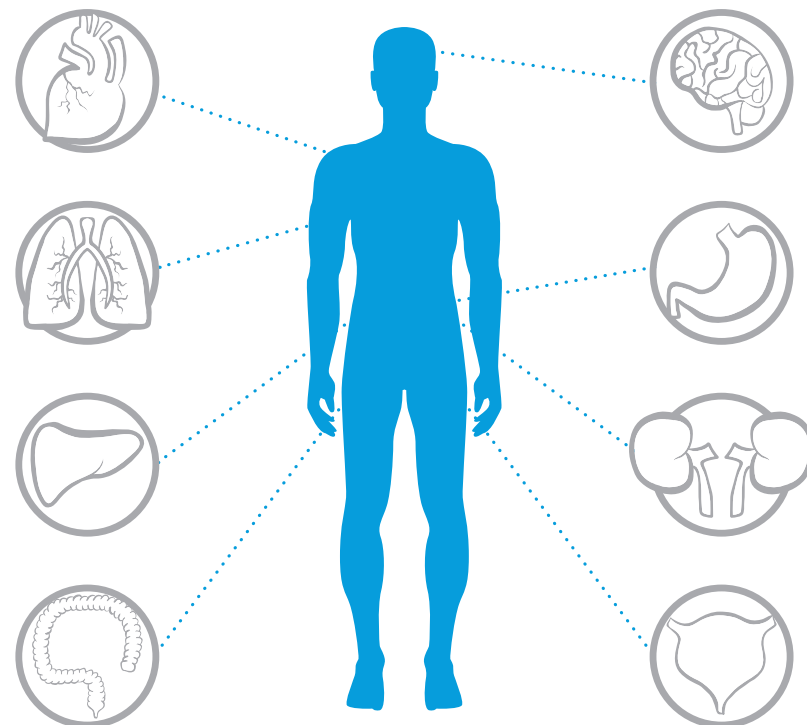

Biologia i genetyka

Większość chorób nie jest zapisana w genach, a wynika z naszego zachowania (palenia papierosów, niewłaściwego odżywiania itp.) albo środowiska, w którym żyjemy (smog, zanieczyszczona gleba itp.).

Jest jednak pewna grupa chorób, które choć nie są wrodzone (tzn. nie rodzimy się z nimi), to nasze geny mają wpływ na ryzyko ich wystąpienia.

Jest to dziedzicznie uwarunkowana predyspozycja.

Biologia i genetyka

Rak piersi i jajnika

Jeśli wśród Twojej najbliższej rodziny (rodzice, rodzeństwo, rodzeństwo rodziców) wykryto:

- dwa nowotwory piersi/jajnika lub
- nowotwory u osoby poniżej 40 r.ż. lub
- nowotwór piersi u mężczyzny

warto by cała Twoja rodzina objęta została ścisłym nadzorem onkologicznym.

Rak jelita grubego

Jeśli wśród trzech lub więcej krewnych wykryto:

- raka jelita grubego lub
- rak jelita grubego występował w co najmniej dwóch pokoleniach lub
- nowotwór u osoby poniżej 50 r.ż.

rozważ stałą opiekę gastroenterologa i/lub onkologa.

Hipercholesterolemia rodzinna (wysoki poziom cholesterolu)

Jeśli w Twojej rodzinie występowały:

- przedwczesne zgony z powodów zawału serca, udaru mózgu lub
- inne choroby układu sercowo-naczyniowego u osób przed 50 r.ż.

zgłoś się do lekarza rodzinnego w celu wykonania rutynowych badań krwi.

Nie są to wszystkie choroby dziedzicznie uwarunkowane. Jeśli w Twojej rodzinie powtarzają się zachorowania na jakąś chorobę (serca, naczyń, nowotwory) w poprzednich pokoleniach, zgłoś się do swojego lekarza rodzinnego.

Zadbane otoczenie

Nasze codzienne zachowania kształtują wygląd i stan środowiska, w którym żyjemy. Otoczenie istotnie wpływa na codzienne samopoczucie i jakość funkcjonowania naszego organizmu. Czyste powietrze, cisza, woda i gleba bez zanieczyszczeń pozwalają nam pełniej korzystać z miejsca naszego życia.

Czynniki środowiskowe negatywnie wpływające na zdrowie:

- chemiczne, m.in. ołów, pestycydy
- fizyczne, m.in. hałas, promieniowanie
- biologiczne, m.in. bakterie, pasożyty
- sytuacje nadzwyczajne, m.in. katastrofy naturalne, awarie przemysłowe

Skutki zdrowotne narażenia środowiskowego najczęściej przejawiają się zaburzeniami funkcjonowania organizmu, rzadziej ewidentnymi chorobami.

Najbardziej wrażliwe na szkodliwe działanie zanieczyszczonego środowiska są dzieci i osoby starsze.

Zadbane otoczenie

Dbając o otoczenie stosuj kilka prostych zasad:

■ segreguj śmieci

podstawowa segregacja nie wymaga dużo czasu i miejsca w domu

■ sprzątaj po swoim pupilu

pies to wielka radość, ale i obowiązek

■ ogranicz zużycie wody

uruchamiaj zmywarkę czy pralkę kiedy są pełne, zakręcaj wodę myjąc zęby

■ ogranicz zużycie prądu

gaś światło w pomieszczeniach gdzie nikogo nie ma, zainwestuj w energooszczędny sprzęt domowy

■ ogranicz zużycie ciepła

optymalna temperatura w domu to 19-21°C, wyjeżdżając ogranicz ogrzewanie do minimum

■ dbaj o tereny zielone i infrastrukturę

korzystając z parków i umieszczonych tam ławek, siłowni, placów zabaw zostawiaj je w jak najlepszym stanie

■ wybieraj produkty przyjazne dla środowiska

robiąc zakupy szukaj towarów oznaczonych specjalnymi etykietami i certyfikatami

Czy wiesz, że...

Miasto Gdańsk dba o środowisko naturalne poprzez zbieranie i przetwarzanie surowców wtórnych? Na terenie miasta ustawione są kolorowe pojemniki do segregowania odpadów: niebieski (papier), żółty (tworzywa sztuczne), zielony (szkło kolorowe), biały (szkło bezbarwne).

Aktualną informację o jakości powietrza możesz sprawdzić na stronie www.armaag.gda.pl

Czy wiesz, że...

Miasto Gdańsk monitoruje czystość powietrza?

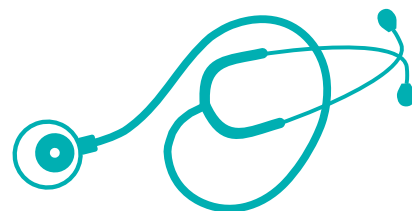
Badania profilaktyczne

Wykonywanie zalecanych badań profilaktycznych jest jednym z podstawowych sposobów dbania o zdrowie.

Badania te zazwyczaj są niebolesne i nieinwazyjne. Choć nie dają 100% pewności, to znacząco obniżają ryzyko wystąpienia danej choroby lub pozwalają na jej skuteczniejsze leczenie.

Regularnie wykonuj podstawowe badania profilaktyczne:

- co pół roku – przegląd stomatologiczny
- co rok – pomiar ciśnienia tętniczego krwi, masy ciała i BMI (po 20 r.ż.)
- co rok – badanie ogólne moczu (po 55 r.ż.)
- co dwa lata – badanie wzroku (po 35 r.ż.)
- co dwa lata – badanie mammograficzne piersi (kobiety po 50 r.ż.)
- co dwa lata – badanie kału na krew utajoną (po 50 r.ż.)
- co trzy lata – badanie poziomu cukru we krwi (po 45 r.ż.)
- co trzy lata – badanie spirometryczne płuc (osoby palące)
- co trzy do pięciu lat – badanie cytologiczne szyjki macicy (kobiety po 25 r.ż.)
- co pięć lat – badanie poziomu cholesterolu we krwi (po 30 r.ż.)

Szczepienia

Tak samo jak dzieci są szczepione przeciwko wybranym chorobom, tak też dorośli powinni pamiętać o zalecanych dla nich szczepieniach. Szczepienia pozwalają bowiem w znaczący sposób zmniejszyć występowanie wielu chorób.

Pamiętaj o zalecanych szczepieniach:

- przeciwko grypie (corocznie)
- przeciwko pneumokokom (po 65 r.ż.)
- przeciwko WZW typu B (wszystkie osoby nieszczepione)
- przeciwko kleszczowemu zapaleniu mózgu (osoby narażone na kontakt z kleszczami)
- przypominające przeciwko krztuścowi i błonnicy (szczególnie osoby przebywające z dziećmi)
- przypominające przeciwko tężcowi (co ok. 10 lat)

Pamiętaj!

Jeśli wyjeżdżasz za granicę, w szczególności do egzotycznego kraju, możesz potrzebować dodatkowych szczepień. Zgłoś się do lekarza.

Czy wiesz, że...

Miasto Gdańsk przeciwdziała rozwojowi próchnicy u najmłodszych gdańszczan? W ostatnich 3 latach blisko 3 tysiące dzieci w wieku 1-3 lat przeszło badania stomatologiczne wraz z lakierowaniem wszystkich zębów mlecznych.

Czy wiesz, że...

Miasto Gdańsk wspiera osoby starsze w profilaktyce chorób zakaźnych i wirusowych? W ciągu ostatnich 2 lat ponad 10 tysięcy osób w wieku powyżej 65 roku życia skorzystało z bezpłatnych szczepień przeciwko grypie.

Współpraca z lekarzem

Lekarz rodzinny, specjalista, pielęgniarka czy farmaceuta są partnerami w podejmowaniu decyzji zdrowotnych. Nie podejmą ich za nas, ale wesprą we wczesnym wykryciu choroby, optymalnym jej leczeniu i minimalizowaniu jej skutków.

We współpracy z lekarzem stosuj kilka podstawowych zasad:

- informuj o wszystkich przyjmowanych lekach – najlepiej zrób spis
- z wyprzedzeniem planuj wizyty u lekarza i przychodź na nie, jeśli nie możesz – odwołaj wizytę
- wykonuj wszystkie zalecone badania i konsultacje
- z wyprzedzeniem zaplanuj potrzebne leki i badania
- jeśli chorujesz przewlekłe noś w portfelu informacje o chorobie i przyjmowanych lekach
- po pobycie w szpitalu lub skorzystaniu ze specjalistycznej konsultacji przełącz wyniki lekarzowi

Zachowanie w nagłej sytuacji

W systemie reagowania w nagłych sytuacjach działają podmioty spełniające różnorodne funkcje w zapewnianiu i przywracaniu zdrowia. Warto znać ich rolę i odpowiednio z nich korzystać.

Karetka pogotowia

Karetkę pogotowia wzywaj wyłącznie w sytuacjach bezpośredniego zagrożenia życia lub poważnej utraty zdrowia:

- ostrego urazu lub wypadku
- utraty przytomności lub zaburzeń kontaktu
- obfitego krwawienia z przewodu pokarmowego, dróg rodnych
- nagłej utraty siły mięśniowej i czucia
- ostrej alergii i reakcji uczuleniowej z obrzękiem

Szpitalny Oddział Ratunkowy (SOR)

Zgłaszaj się samodzielnie w sytuacji zagrożenia życia lub bardzo poważnych chorób:

- wypadku, nagłego urazu ciała
- ostrego bólu w klatce piersiowej, bólu głowy
- utraty czucia, widzenia lub słuchu
- zatrucia lekami lub substancjami chemicznymi
- nasilonej duszności

Czy wiesz, że...

Miasto Gdańsk docenia pracę lekarzy, pielęgniarek i ratowników? Co roku mieszkańcy Gdańska mogą wybrać i nagrodzić pracownika gdańskiej ochrony zdrowia, który poza profesjonalizmem wykazuje się szczególnym zrozumieniem i solidarnością z pacjentami.

Miasto Gdańsk wspiera upowszechnianie umiejętności z zakresu pierwszej pomocy? Co roku dofinansowywane są działania organizacji pozarządowych realizujących szkolenia w tym zakresie.

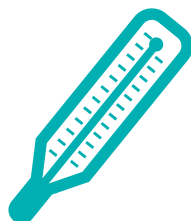
Czy wiesz, że...

Zachowanie w nagłej sytuacji

SOR nie jest miejscem do leczenia:

- gorączki
- zaostrzenia chorób przewlekłych
- umiarkowanych dolegliwości bólowych
- niewielkich urazów

W takich sytuacjach przyjęcie nastąpi dopiero po osobach z zagrożeniem życia, a czas oczekiwania może być bardzo długi.

W pozostałych przypadkach skieruj się do lekarza rodzinnego lub nocnej i świątecznej opieki dyżurnej (w nocy i w czasie świąt).

Nocna i świąteczna opieka chorych

Wskazaniami do zasięgnięcia porady lekarza w ramach nocnej i świątecznej opieki dyżurnej są:

- zaostrzenie lub nasilenie dolegliwości znanej choroby przewlekłej
- infekcja z wysoką gorączką (>39°C) – szczególnie u dzieci i osób starszych
- bóle brzucha, nieustępujące mimo stosowania leków
- nasilone bóle głowy, nieustępujące mimo stosowania leków
- nasilona biegunka lub wymioty – szczególnie u dzieci i osób starszych

Zachowanie w nagłej sytuacji

Pogotowie Ratunkowe 112 lub 999
Straż Pożarna 112 lub 998
Dyżurny Policji 112 lub 997

Szpitalne oddziały ratunkowe:

Uniwersyteckie Centrum Kliniczne
ul. Smoluchowskiego 17, tel. 58 349 37 82

Szpital im. M. Kopernika
ul. Nowe Ogrody 1-6, tel. 58 764 01 16

Szpital św. Wojciecha
ul. Jana Pawła II, tel. 58 768 45 02

Nocna i świąteczna opieka chorych:

Przychodnia Lekarska Jasień
ul. Kartuska 404, tel. 58 322 11 51

Nadmorskie Centrum Medyczne
ul. Kilińskiego 34, tel. 58 763 95 90

Przychodnia Aksamitna
ul. Aksamitna 1, tel. 58 301 91 52

Centrum Medyczne Polmed
ul. Startowa 1, tel. 58 769 37 60

Dyżurne apteki (całodobowe):

Dbam o Zdrowie
ul. Wajdeloty 12
tel. 58 344 90 59

Dom Leków
ul. Cieszyńskiego 1A
tel. 58 325 40 60, 731 998 091

Dom Leków
ul. Kartuska 5
tel. 58 682 00 41, 666 890 142

Dr. Max
ul. Podwale Grodzkie 1 (Dworzec PKP)
tel. 58 778 92 13, 785 856 833

Dyżurna
al. Grunwaldzka 104/106
tel. 58 342 42 30

Dyżurna
ul. Kołobrzeska 32 (Hipermarket Auchan)
tel. 58 511 85 58

Na Wałach
ul. Wały Jagiellońskie 28/30
tel. 58 320 78 37

Polityka zdrowotna Miasta Gdańska

Polityka zdrowotna Miasta realizowana jest poprzez działania promujące zdrowie i zapobiegające chorobom. Uzupełnieniem działań miejskich jest leczenie prowadzone przez podmioty medyczne.

Miasto Gdańsk nie prowadzi, ani nie jest organem założycielskim dla żadnych przychodni, szpitali czy innych placówek leczniczych.

Promocja zdrowia

Uczenie zachowań, które pozytywnie wpływają na nasze zdrowie pozwalając je utrzymać przez jak najdłuższy okres naszego życia. Najważniejszym elementem promocji zdrowia jest edukacja. Dzięki niej podejmujemy świadome decyzje i znamy konsekwencje naszych zachowań.

Profilaktyka chorób

Wszelkie działania zapobiegające chorobom oraz ograniczające ich skutki.

Profilaktykę dzieli się na:

I fazę czyli zapobieganie chorobom poprzez kontrolowanie czynników ryzyka (szczepienia, ograniczenia palenia tytoniu)

II fazę czyli zapobieganie skutkom chorób poprzez wczesne ich wykrywanie (badania profilaktyczne)

III fazę czyli zahamowanie rozwoju choroby oraz ograniczenie powikłań (rehabilitacja, przyjmowanie leków)

Lecznictwo

Część polityki zdrowotnej ukierunkowana na leczenie chorób. Celem lecznictwa jest maksymalne opanowanie choroby i umożliwienie nam optymalnego funkcjonowania.

Podmioty zajmujące się **promocją zdrowia** prowadzone przez Miasto Gdańsk

Gdański Ośrodek Promocji Zdrowia

Promowanie zdrowego stylu życia, realizacja badań oceniających stan zdrowia oraz tworzenie planów działań sprzyjających zdrowiu.

NAZWA	WYBRANE DZIAŁANIA	DLA KOGO
Zdrowe Życie Twojego Dziecka	ocena rozwoju psychofizycznego wykrywanie zaburzeń słuchu i wad wzroku wykrywanie wad postawy ocena sprawności i wydolności fizycznej analiza codziennej diety identyfikacja czynników ryzyka rozwoju chorób cywilizacyjnych tworzenie planów postępowania zdrowotnego	dzieci w wieku 6 lat (zgłoszenia przez szkoły podstawowe i przedszkola)
Zdrowy Uczeń	wykrywanie zaburzeń postawy wykrywanie wad wzroku ocena sprawności i wydolności fizycznej opracowywanie planów postępowania zdrowotnego	dzieci w wieku 9, 10 i 11 lat (zgłoszenia przez szkoły podstawowe)
Trzeci Wiek w Zdrowiu	identyfikacja czynników ryzyka rozwoju chorób cywilizacyjnych analiza codziennej diety ocena sprawności fizycznej ocena ryzyka depresji tworzenie planów postępowania zdrowotnego realizacja 8-tygodniowego treningu zdrowotnego edukacja dotycząca zdrowego i aktywnego stylu życia, procesu starzenia się oraz relacji pacjent-lekarz	osoby w wieku emerytalnym, które otrzymały skierowanie od lekarza rodzinnego

Czy wiesz, że...

Miasto Gdańsk planując swoją politykę zdrowotną przyjęło Program Operacyjny Zdrowie i Sport? Więcej informacji na stronie: www.gdansk.pl/strategia.

Kontakt: Gdański Ośrodek Promocji Zdrowia

Kołobrzeska 61, Gdańsk, tel. 58 553 43 11, mail: biuro@opz.gdansk.pl, www.opz.gdansk.pl

Podmioty zajmujące się **promocją zdrowia** prowadzone przez Miasto Gdańsk

Gdański Ośrodek Kultury Fizycznej

Promowanie systematycznej aktywności fizycznej, prowadzenie zajęć sportowo-rekreacyjnych dla dzieci i młodzieży.

NAZWA	WYBRANE DZIAŁANIA	DLA KOGO
Żyj z pasją Mój sport, moja dzielnica	zajęcia sportowo-rekreacyjne, muzyczno-ruchowe, turystyczno-rekreacyjne	uczniowie gdańskich szkół
Zajęcia pozalekcyjne	Sportowe zajęcia pozalekcyjne: lekka atletyka piłka siatkowa pływanie synchroniczne smocze łodzie cheerleaders turystyka nauka pływania i pływanie korekcyjne gimnastyka korekcyjna i kompensacyjna	uczniowie gdańskich szkół

Podmioty zajmujące się **promocją zdrowia** prowadzone przez Miasto Gdańsk

Gdański Ośrodek Sportu

Promowanie sportu, organizowanie imprez i zawodów, prowadzenie zajęć sportowo-rekreacyjnych.

NAZWA	WYBRANE DZIAŁANIA	DLA KOGO
	gimnastyka dla seniora zumba gold	mieszkańcy w wieku 50+
Aktywuj się w Gdańsku	nordic walking biegi w dzielnicach joga na zdrowie speed badminton zumba treningi MTB ultimate frisbee	mieszkańcy Gdańska
	aktywny spacer z bobasem	mamy z małymi dziećmi
	aktywuj się w ratownictwie wodnym	mieszkańcy od 8 roku życia
	fitness dla dzieci	dzieci

Kontakt: Gdański Ośrodek Kultury Fizycznej

al. Grunwaldzka 244, Gdańsk, tel. 58 346 03 03, mail: biuro@gokf.gda.pl, www.gokf.gda.pl

Kontakt: Gdański Ośrodek Sportu

Traugutta 29, Gdańsk, tel. 58 524 34 73, mail: info@aktywujsiewgdansku.pl, www.aktywujsiewgdansku.pl

Podmioty zajmujące się profilaktyką chorób prowadzone przez Miasto Gdańsk

Gdańskie Centrum Profilaktyki Uzależnień

Zapobieganie uzależnieniom, wsparcie psychologiczne, promowanie zdrowego stylu życia.

NAZWA	WYBRANE DZIAŁANIA	DLA KOGO
punkt pomocy psychologicznej	indywidualne konsultacje psychologiczne udzielanie informacji o placówkach pomocowych	osoby uzależnione i współuzależnione od alkoholu
Fred goes net	spotkania grup młodych ludzi mające na celu powstrzymanie problemowego używania narkotyków i alkoholu	młodzież eksperymentująca ze środkami psychoaktywnymi (14-19 lat) i ich rodzice
NetPoradnia	wsparcie psychologiczne drogą mailową udzielanie informacji o miejscach, w których można uzyskać pomoc	studenci młodzi dorośli
szkoła dla rodziców	spotkania psychoedukacyjne	rodzice, opiekunowie, którzy mają problemy wychowawcze

Podmioty zajmujące się profilaktyką chorób prowadzone przez Miasto Gdańsk

Gdański Ośrodek Pomocy Psychologicznej

Udzielanie pomocy psychologicznej dzieciom, młodzieży oraz rodzicom, promowanie prawidłowych postaw rodzicielskich.

NAZWA	WYBRANE DZIAŁANIA	DLA KOGO
konsultacje i psychoterapia indywidualna	leczenie m.in.: depresji, lęków, myśli natrętnych, dolegliwości psychosomatycznych, zaburzeń odżywiania sesje terapeutyczne	dzieci i młodzież rodzice
konsultacje i terapia rodzin/par	pomoc psychologiczna w sytuacji kryzysów rodzinnych	rodziny
grupa terapeutyczna dla młodzieży	przezwyciężenie trudności w relacjach interpersonalnych zmniejszenie lęku społecznego lepsze zrozumienie siebie i poznanie swojego potencjału	młodzież w wieku 15-19 lat
szkoła dla rodziców	doskonalenie umiejętności porozumiewania się z dzieckiem poznanie i zrozumienie uczuć własnych oraz uczuć dziecka poznanie sposobów wspierania rozwoju emocjonalnego i społecznego dziecka	rodzice, opiekunowie
grupa wsparcia dla rodziców zastępczych	rozwijanie umiejętności rozumienia dzieci i ich trudności w sytuacji utraty rodziny biologicznej rozwijanie prawidłowych postaw rodzicielskich	opiekunowie zastępczy rodzice adopcyjni
pomoc dzieciom z podejrzeniem wykorzystania seksualnego	diagnoza dzieci specjalistyczna pomoc psychologiczna	dzieci i młodzież rodzice/opiekunowie

Kontakt: Gdańskie Centrum Profilaktyki Uzależnień

Dyrekcjna 5, Gdańsk tel. 58 320 02 56, mail: biuro@gcpu.pl, www.gcpu.pl

Kontakt: Gdański Ośrodek Pomocy Psychologicznej

Raławicka 17, Gdańsk, tel. 58 347 89 30, mail: sekretariat@raclawicka.gda.pl, www.raclawicka.gda.pl

Podstawowa opieka zdrowotna (POZ)

Jako POZ określamy przede wszystkim opiekę medyczną realizowaną przez poradnię, lekarza rodzinnego oraz pielęgniarkę, położną środowiskową i pielęgniarkę szkolną.

Lekarz rodzinny jest podstawowym elementem całego systemu. Powinien nadzorować stan naszego zdrowia poprzez:

- wykonywanie regularnych bilansów zdrowia dzieci,
- systematyczne badania przesiewowe,
- porady lekarskie,
- badania laboratoryjne,
- przepisywanie leków,
- kierowanie do specjalistów, szpitala.

Ambulatoryjna opieka specjalistyczna (AOS)

To specjalistyczna opieka lekarska. Konsultacje i leczenie na tym szczeblu opieki medycznej zazwyczaj związane jest z potrzebą dokładnej diagnostyki lub leczenia choroby przewlekłej.

Występuje ponad 40 różnego rodzaju specjalizacji lekarskich, m.in. kardiologiczna, ortopedyczna, chirurgiczna, ginekologiczna, okulistyczna, laryngologiczna.

Jeśli jesteś pod opieką lekarza specjalisty poinformuj o tym swojego lekarza rodzinnego oraz innych lekarzy. Muszą wzajemnie wiedzieć o swoich działaniach i wypisywanych lekach.

Szpital

Szpital to miejsce, w którym w sposób całodobowy dostępna jest kompleksowa opieka polegająca na:

- diagnostyce,
- leczeniu,
- pielęgnacji,
- rehabilitacji chorych.

Leczenie i diagnostyka w warunkach szpitala powinna odbywać się wyłącznie w sytuacji wykluczającej możliwość leczenia w AOS i POZ.

O ewentualnym pobycie w szpitalu powinniśmy poinformować lekarza rodzinnego oraz lekarzy specjalistów, u których się leczymy.

Rehabilitacja

To forma opieki zdrowotnej, której potrzebują osoby po operacjach, wypadkach lub przewlekłe chore.

Jej celem jest jak najszybsze i jak najpełniejsze przywrócenie sprawności organizmu. Ćwiczenia z rehabilitantem wymagają uzupełnienia samodzielnymi ćwiczeniami w domu. Bez naszego zaangażowania rehabilitacja może nie przynieść oczekiwanych rezultatów.

Leczenie uzdrowiskowe

Jest to specyficzna forma leczenia łącząca: fizjoterapię, lecnictwo przy użyciu naturalnych zasobów (komory solne, wody mineralne) oraz walory zdrowotne miejsca (uzdrowiska). Wskazania do leczenia uzdrowiskowego ustala lekarz specjalista.

Czy wiesz, że...

w Gdańsku działają 84 placówki podstawowej opieki zdrowotnej i 62 poradnie specjalistyczne. Wszystkie oferują usługi zdrowotne w ramach kontraktu z NFZ.

Czy wiesz, że...

Prawa Pacjenta

Masz prawo do:

- bezpłatnych świadczeń zdrowotnych
- wyczerpującej informacji o swoim stanie zdrowia
- zgłaszania niepożądanych działań produktów leczniczych
- zachowania tajemnicy informacji na Twój temat
- wyrażenia zgody na udzielenie świadczeń zdrowotnych
- poszanowania intymności i godności
- dostępu do dokumentacji medycznej dotyczącej twojego stanu zdrowia
- zgłoszenia sprzeciwu wobec opinii albo orzeczenia lekarza
- poszanowania życia prywatnego i rodzinnego
- opieki duszpasterskiej
- przechowywania rzeczy wartościowych w depozycie

Czy wiesz że...

jeśli Twoje prawa zostały naruszone, są niewłaściwie realizowane lub masz pytania, możesz zadzwonić na ogólnopolską bezpłatną infolinie Rzecznika Praw Pacjenta 800-190-590, czynną od poniedziałku do piątku w godz. 9⁰⁰-21⁰⁰.

Egzemplarz bezpłatny

Opracowanie, kontakt:

Urząd Miejski w Gdańsku
Wydział Rozwoju Społecznego
ul. Kartuska 5
80-103 Gdańsk

tel.: +48 58 323 67 27

fax: +48 58 323 67 57

e-mail: wrs@gdansk.gda.pl

www.gdansk.pl/zdrowie
www.facebook.com/zGdanska

